

Latin Preface Almires

55. gadagahjums.

Alt. 2.

Trefchdeena, 14. (26.) Janwar.

1876.

Latweeschu awises lihds ar to peelikumu „**Basnizas un skohlas finas**“ malka us jaunu **1876.** gadu tāpat kā lihds šchini: **Jelgawa** fanemoht **1 rubli**, **Mihgā** vee **Daniel Minus** fungā fanemoht **1 rubli 20 kāp.** un par pasti **peesuhtoht $1\frac{1}{2}$ rubli.** Kas 24 eksemplarūs apstelle, dabuhn **1 wirsū.**

Aystelleſchanaſ ſeenem: *Yelgawa*, aviſchū namā, *Befhorn* f. (*Neyhera*) ſeela grahmatu bohdē vee tirguš platscha; *Kuldiga*, *Befhorn* f. grahmatu bohdē; *Mihga*, *Daniel Minus* f. kantori, teatera un wehwer eelas ſuhri; *Zehſis*, *Walmeera*, *Walka* un *Wehterburga* vee turenēs zeen, latw. draudēs mahzitajem. *Wiß Kurſemes* un *Widſemes* zeen, mahzitaji, ſkohlotaji, pagasta wezakee un ſkrihwera lungi teek luhtgi, aystelleſchanaſ mihli pernemt un tahlak apgahdaſt.

Rahdītājs: No eekfēsemehm. No abrsemel m. Visjaunakāhs siņas. Pee Gan-
ges ipes (Nicht-Indijā). Wehders mubšu darba dewejs. Labas laimes lai-
mes lastajeeim! Prekſch Zelgawas latv. kurlachmu ūkolas dobwanas fa-
nemtas. Swečhumā. Atbilda. Baltijas Semkohipim. Sludināshanas.

No eekfchsemehm.

No Dohbeles puses. Jaunā gadā pirmo reis no muhsu puses awisehm sinu laisdams, labprahrt buhtu wehlejees stahstift patihkamas leetas: ka mihlestiba un faderiba wairojahs, labprahrt buhtu teizis, ka taisniba un uſtiziba walda muhsu staryā, ka gaifma zelten zelabs un tumsiba sustin suhd, bet deemschel newareju wiš pehz fawas wehlefchanahs, un kaut ari newaru un negribu us tam pastahweht, ka jau pavifam buhtum nogrimuschi un pasuduschi, tomehr tee patihkamee notikumi, par ko buhtu japeezajahs, kaijā nenaħl un reti tikai tohp sinami. Kad nu luhdsu, nenemat par jaunu klausitees no tumsibas darbeem un zitas nepatihkamas buhfchanas; warbuht ka tatschu dasch lasitajs, to ko lafijis apdohmajohr ari fewim masu mahzibas teesinu no tam warehs smeltees, un warbuht ari zits taps ūkubinahts, zil no fawas puses spehj, to nepatihkamu un nelabu par patihkamu un labu greest. — To nakti us 11. Dezember išg. gadā Jaun-Gefawas Penteru mahjās sagli zaur jumtu klehti eelausufchees kalejam panehmuschi it wiſu, kas tam pee rohkas bijis, pahtifikhanu, ko us seemu bij fagahdajis un wiſas drahnas, ta ka paſcham, feewai un behrneem tikai tas apgehrbs palizees, ko tai deenā bij walkajuſchi (zitas dewigas rohkas apbehdinatam wiham valihgu fneeguschas). Jau pehrnajā gadā tam paſcham kalejam, pirmo Atwentes nakti daschadas drahnas no klehtrs bija issagtas, ta ka wina eefwehtijamai meitinaī wiņas gohda deeninā nebija paſchai kleite, ko gehrbt mugurā, bet bija japseene. To paſchu mahju kalspam ari ūkoreis wiſa manta eſoht nosaupita. — To nakti 16. Dezember nahloht Tihlumuischas Lehpū mahjās, par to paſchu zetu klehtrs eegahjuſchi, sagli iſrupiujuschi nabaga neredsigu wihrū. Gan tahdas sahdsibas mehds iſſludinah, kad un kaſ ir sagts, bet reti jo reti kaſ gaifmā nahl, kaut tee darbi wiſumairak rāhdahs tahdi, ka gandrihs waretu nojehgt, ka ne ziti, ka tik to weetu ūnatagi tohs sahdsibas darbus strahdajuschi. Kad nu to wehra leek,

kad gan tahdas dohmas waretu zeltees: „waj tad mums us laukeem pawifam polizejas nau? waj tahm pagastu waldischanahm nebuhtu eespehjams druszin kreetnaki ari par lauschumontas drohschibu gahdaht; tahdas dohmas un jautschanas wiswairak usnahk, kad to wehrä leek, ka daudsi tohs pagasta amatus kahro, un tik dedsigi us to dsenahs, lai waretu tahdu amatu panahkt jeb fawä amata palikt. Tä stahsta, ka pee kahda schihs puses pagasta wezakaja, kad jaunee pagasta amata wihi bija jazel, esoht bijis aizinahs schinkeris, — sprohtams ne bes fawahm yudelehm — sailam gan deht tam, lai to wehletaju jeb zehleju prahs no shiwa taptu apgaismohts, ka sinatu tohs ihsti derigohs wihrus amatörs zelt, warbuht ari, lai waretu pee tahs atschchanas nahkt, ka tas pats wezakajs no jauna jazel, un zik mehs sinam, tad schis ari nau wezu tumschu laiku behrns, bet it finalzinsch wihrs, kas teescham pehz jaunahs mohdes walodas pats par jewi tä spreidis, ka schis „eenemoht augstaku attibschchanas stahwolli!“ — No kahda teesas preeskchschdetaja, zitá pagastá, kas par jaunu nau wairs ewehlehts tai amata, atkal faka, ka it nebuht no presidentes weetas negriboht atstahrt, ar nageem un sohbeem pee teesas galda peckerotees; redsesim ka wihrum isdohfees. — Wehl jums waretu teikt no zita pagasta, ka kahds sohlijis 25 rubl. preeskch nodserchanas, lai winu zet par „fresenti“ ka laudis mehds faziht — bet tai peeteek ar scho, nemshohs stahstiht par kahdu brihnuma dakteri muhsu apgabalä. Kad zits kahds grib mahzitees par dakteri, tad tahdam, ka ir sinams, ja-eet dauds skohlas zauri, kamehr tik war eestahrt tai augstakä skohla jeb universitet, un te winam, ja itin kreetni ar mahzischchanohs us preeskchu eet, tas masakais, jastahw 5 gadi un tad tikai winsch ir labi fataisjrees us fawu gruhtu daktera amatu. Bet kam welti fawu laiku saudeht? Muhsu puše ir flawens dakters, pee kura laudis speeschahs, kad ziti dakteri ahtrumä newarejuschi glahbt; tas ir no fulaina par dakteri valjis, fawa funga drahnas puzedams un ik nedelas nosklatidamees ka riktigs dakters flimus ahrste un fahles fataisa. winsch par flawenu dakteri ismahzijees; tahdas flimibas us pasaules nau, ko winsch neprohtohrt ahrsteht; brihscham, ka laudis nosklatijusches ari winsch grahamatä paßchirtoht. Ziti nu faka, ka esoht grahamata, no kahda daktera farakstita, kah-

du katis pats few war nöpirktees, bet ziti tiz, ka tur tik ir paflehtas qudribas, kas teesham no debesihm pee schi wihra nobraukushas un newenam dakteram wehl nau sinamas nei panahkamas. Tahdas finas fanemoht juhs gan issaukfeet: „To nebuhtu no D. puses dohmajis!“ Bet ko lai dara, patesiba jasaka. Beru, ka us preeskhu kahdureis warekhu laist ari patihkomakas finas.

Pee Mangalmuischhas, ka dsird, taifischoht 2 pulvera magas, kur katra turehs pee 500 birkawu pulvera.

Deht Swehtes un Wirzawas pilihm, kas ir dahrgos peeminas no senaku laiku darbeem, ir Baltijas generalgubernatoram ta luhgschana preeskha zelta, lai winsch gribetu gahdaht, ka schihs pilis netohp sa-ahrditas. Ka dsirdams, efoht jau pawehles isdohetas, wifadi schihs weetas taupiht. Batam Jelgawas fotografs Kiepert k. wehl wehl ruden ir raudsijis pilu atlikuschohs skaistumus bildes fanemt. Ta ir no Swehtes pils, kur ta eeksheene wairak ewehrojama, 7 bildes un no kr. Wirzawas pils, kur ta ahra iisskata ir ta leelaka leeta, 4 bildes sagatawotas. Berams, ka schihs pilis warehs tilt usglabatas nahlamahm pa-audsehm.

No Nihsorges mums raksta, ka tur behrni un ari daichi leeli zilweki firgstohit un mirstohit ar scharlaka kaitehm. Diwi puischti ari ta nomira. Pee behrneem, kas scharlaku isgul, nereti tuhdal nahf pakal uhdens fehrgo, tuhfska sahlahs pee sahjahm un rohlahm un eet tahlak; schi tuhfskas kaita schogad pee scharlakslimnekeem wiswairak zelotes is neerehm. Ta pirma sahle tur nu ir, behrnus likt wannu, kas 28 grahdus filta un tur likt 20 minutes fehdeht; no wannas nemoht vliku behrnu eetin apsildita willaind deki un leek tam lihds 2 stundas gultu gulohk pakat fwhst. Behz tam gehrbj kreklu un drehbites. 5 lihds 6 wannas, ik deenäs pa weenai mehds to tuhfsu zaur stipru isswihschahu nowaldiht. Dakteru valihgs sinams jasauz valihga. — Bohku fainneeka dehls zaur nelaimigu sahweeney dñihwibu pafaudjejis.

J. B.

Bruhshu prinjis Fridrich Kahrlis 29. Dezember abbrauza us Walmeermuischu us lahtschu jakti. Winsch ir gohda wandonis no kreewu 12. Usaru pulka. Schi pulka komanderis, polkawneeks, gräss Mengden bij prinzi us jakti usluhdsis un ta tad winsch ar faveem pawadoneem, bet nedohdamees pasihstams, kas winsch ir, abbrauza Dinaburgā, tur malstiti pa-ehdis sehda rats (28 sirgi bij preeskha zela wajadfigi), un nobrauza us Walmeeru. Tur naakti vahrgulejis rihta agrumā prinjis dewahs us Ohlinu mescha muischu. 5 juhdses no Walmeeras, us breechu jakti, kur tam laimejahs 2 breechus ar dubleti noschaut, pehz tam wehl 3 zitus. Nahkoschás deenäs tureja wehl leelaku jakti.

No Leepajas raksta 2. Janwar, ka ohstā ir jkaidrs uhdens; ari juhrā ne ar kihkereem newar ledu redseht, patlaban ofkal damskugis aisbrauz us juhru.

No Rehweles fino, ka juhras ledus reti tik beesi nosalis ka schoseem; 30. Dezember braunzeji ar 2 kamanahm teesham no Helsinforsas vahju juhras elkonu abraukuschi us Rehweli.

No Pehterburas. Ta galigi nospreesta lihnija preeskha ta jauna Siberijas dselszela ees no Nishnai-Novgorodas us Kasanu, Kattrinburgu, Ramischlowu un Rumenu.

— Zelu ministerija, eewehrodama, ka pee leela sala laika un sneega puteneem noteek beeschaki zeka nelaimes, ir pawehlejusi lehnaku braukschahu, un jo smalku apraudsishanu, wai ofis nau kur eesprohguishas, kas pee leela sala lohti ahtri gadahs.

Pehterbura. Firta Suworowa wifneeka selta kahsu deena 1. Janwar ir leeliski swineta. Muhsu Rungs un Keisars pats lihds ar leefirsteem winu tai deenā apzeemoja, laimes wehlefschanas nahza ari no Austrijas un Wahzu keisareem un is malu malahm. Muhsu Keisars tam dahnajis sawu porreju (gihmja bildi) un brislantus pee Andreja ordena. Maskawas staroweri tam pafneedsa waren dahrgu bildi. 6 stundas aigahjuschas, kamehr wifji apfweizinataji bij preeskha bijuschi.

Ari preeskha Pinnu semes, ka dsirdam, buhfschoht schini gadā eewest wispahrido karadeenestu, kas tod ar 1877. gadu tur warehs fahktees.

— Ta wifji vezaka Pinnu awise „Suomalaafia Tieto Sanomia“ schogad swin sawu 100. gada gahjumu.

No Kurš-Maskawas raksta, ka fals tur ir gahjis lihds 32 grahdji. Us dselszela wagoni efoht pefsaluschi pee schkeenehm, ta ka 2 maschines bij jajuhds preeskha, lai war ratu rindu no weetas pakustinaht. Maskaweeschi sala, ka no Franzschu kara gada (1812.) tahds fals tur ne-efoht peeredsehts; tais labakajos namds newaroht istabas siltakas dabuht, ka us 8—10 grahdji.

Odesas tuwumā us dselszela nupat notika leela nelaimi. Wagonu rinda, kurā sehdeja 420 jauni saldati, isskrebja is schkeenehm un no zeta dambja semē gahsdamees aisdiegahs; 27 rati ir sapohstti un 68 zilweki tapuschi nelaimigi.

Sirgu sahdsibas beigushahs, ta raksta no Ramenez-Povolskas, bet ne wis ar preezigu firdi. Sirgu un lohpu wehrriba baribas truhkuma deht efoht tik masa paliku, ka it labu kleperi war pa 2 lihds 3 rbi. dabuht pirk. No tam tas ari nahkoht, ka sagli metahs us amateem, kas wairak velnas atnef. Sagi gar sohg deesgan, bet sirgi, kas paschi tik ko spēhj us zeltees, ir itin drohžhi.

No ahrsemehm.

Ja ahrsemehm ta swarigaka leeta ir ta leelwalstju darboschanahs, ka waretu Turku jemei meeru pafneeg. Nemeerneeki stahw wehl duhshigā karoschana pret Turkeem. Tur nu tagad Austrijas vezakais ministers, gräss Androssi ir sarostijis rakstu, ko Sultanam preeskha likt, lai to dara. Schim rakstam ir sawu parakstu dewuji ari Kreewu seme un Wohzseme un Italija, wisbeidsoht ari Franzija ir pеebedrojufees. Tik Englante stahw wehl us dohmahm. Sultans isdfirdis par scho rakstu, lika zaur sawu weetneku Franzijai teikt, ka winsch to nemas nenemschoht sawā rohka lajht. Tika apmearnahs, lai jel papreeskhu nogaida, ko tam pefuhthihs. Kad nu ne-isdewahs Franziju no lihds parakstishanahs atdaubuht, tad nu ir sahgis Englanti peerunaht. Bet Englante reds, ka ari bes winsas tas raksts tomehr no-ees un tahn 5 leelwalstju ir spēhls, no Turka pеeprijsht, ka to lai losa un wehrā leek, ta tad ari wina gan sawu parakstu neleegs, lai nepaleek weena. Schini raksta, ko schinis deenäs pafneegs, stahw noteikts, kahdas teesibas Sultans lai atwehl laudihm un kahdi lai ir tee waktineki, ka tafs apfohlischanas ari tohp ispilditas. Berams, ka schis fohlis stipri pastums us meera pusī; jo Sultans pret wifseem newar usdohmaht pretotees.

No Italijas. Lihds ar to sunu, ka ugunkalns Besuvus paleek stipri nemeerigs, fino ari, ka Etna kalns us Sizilijas salas ari fahl jau kuhpeht un uguni spaudiht; it beeschi maht wifji semi fatrihjam.

Bruhshu kehuijisch Fridrikis tas leelais (Grizis) sawai armijai ta laimes wehleja: „Kehnina majestete wehl wifseem žeweem labiem wirfneekem dauds laimes us jaunu gadu

un teem ziteem, lai wini ta uswestohs, ka ari wineem nahko-
schä qadä war laimes wehleit. (2. Januar 1783.)

Wissensnachrichten.

Baltijas generalgubernatoram firsts Bagration ir no Keisara apdahvinātā ar Aleksandra-Newska ordenu ar brilanteem.

Jelgawnekeem pa to tipru salas laiku bij ari uhdens truhkuma behdas jazeefch; pumpji ir pat kanala tuwumā bij apstahjuschi uhdeni doht. Kā dsirdam tas efoht no tam nahjis, ka tahs lohka truhbas, kas eelu widū gul sahdus 5 pehdas dīli sehnē, bijusphas žour salu iszeltas un greisi sagrestas. Walā atrakt un wainas israudisht, nemas yee seemas fala nespēhj. Ir atkal mahziba, ka Jelgawai buhs gan jaruh-pejabs yehz teizamakas gaifmoschanas un uhdens eeriktes.

Pehterburgā 2. Janvar ir miris Keisara kanzelejas direktors, Modestu Korff un 3. Janvar juhrs karaspēkla admirals Grubbe.

Kara ministerijā tohy gudrohts, ka waretu saldateem rani-
žas weeglinah, grib dasčas no nastahm doht wesumneefu
šnā un leetas pačhas zil svehjams weegli istaisht.

Spanija karoschana apstājuši zaur to beeju fneegu, kas ari pahr Spaniju nahjis. Madrides pilsehtā fneegs gulohs pehdu augsts.

eedishwotajuš wairs ne-apdraudeja — un ari muhs tas it fawadi eelihgſmoja un preezinaja. Wakarā mehs eegreesamees pee kahda palkawneeka Kalkutā un te nahkoſchu nahti merigi pawadijahm.

Dhtrā deenā bij katrijs atkal s'weiks un preezig s'usgehlees
augfcham un faule bij tik fo uslehfkuſi, kad pa palkawneeka
dahrsu, pee mahjas, mehs un wehl dauds ziti jautri feerejahn.
Deena taſijahs atkal lohti karſta, nekahds wehjinsch nebij
manams, ne weena lapina nepakustejahs. Seetejahn wehl
aisweenn pa dahrsu. Saule bij gabalā pee debeſs. Te uſ
reisi diwi leeli funi, kuri muhs pawadija, palika ſtahwoht un
eefahla bailigt reet. Raudſija winus apmeertinah, draudeja,
ſita; bet wini nekustejahs ne no weetas un wini reeſchana tapa
aisweenu bailigaka.

"Tahs buhs tāhdas bīhstamahs wehtrahs sīhmes," palkaw-neeks sagija; "mums buhs mahjās sūpri ja-eeflehdsabs." —

„Né,” palkawneeka gaspascha atbildeja, „tā suni negaudo wis, kad kahda wehtra gaidama; tomehr ir man usnahk aij-weenu jo leelakas bailes.”

Rahds wehrgs peeskrehja tai poschâ azumirksi un brehza
stiprâ balsi: „Lauwa! lauwa! tur apakschâ!! Pee upes! leels,
breesmigs lauwa!”

"Nu tad jau mums ir jo leelaks eemeflis, mahjäas stipri eeslehgtees," ta palkawneeks tagad tablak eesfouzahs; "nahkat, draugi, apbruno fimees it kreetni; lauwa ir breefmigë weefis.

Mehs eebehdsam istabā, nama durwis tika teescham aif-
flehtgas; wehrgi pakehra erohtschus un muhs apfargoja ahr-
pus nama, kahdā pabedrē. Mehs nu kahpahm, lai tahdu
weefu peenahzigi waretum fanemt, us nama augstakō balkoni,
no kurenēs mehs Ganges-upi warejahm it kreetni pahrsatihi.
Kahds wareni leels lauwa tur apalshā lepni staigaja schurp
un turp, bes ka tas skatitohs apkahrt, waj tam kahds preti-
neeks buhtu ja-ušwar waj nē; wiensch staigaja lehni un apdoh-
migi, kā kahds profesors un tikai no laika us laiku kahdu azu-
mirkli apstahjahs, pehz kam wiensch tad atkal majestetigi jawu
zelu tahtak staigaja. Apalshā kahda leela un branga palmes-
kohka wiensch palika stahwoht, apgresahs diwi reises ap fewi
paschu apkahrt, israudsija fewim weetu pa-ehnā un tad tur
nolikahs pee semes. Schi bij it kā kahda warena waldineeka
dufa, kam newaijaga bihtees, ka wina fnaudeenu kahds if-
trauzinahs; schi bij pascha taifnaja duža. Tik lo kahdas def-
mits minutes schis lauwa tē tā bij gulejis, tad tas, it kā no
fibena trahpits, uslehza augshā, isgruhda tumschu kaukdamu
balši, karpija ar abahm pakalkahjahm semi, nokahra galwu un
ar weenu lehzeenu augsti us kahdu palmes-kohka saru uslehza.
No schejenes wiensch apskatijahs wisapkahrt, us labo un
kreiso puši, nolehza atkal no sara un nogulahs par jaunu pee
semes, bet sawas azis wiensch grohsija weenumehr us weenu un
to paschu puši.

"Parahdiſees gan kahds eenaidneeks," vakkawneeks us
mumis fazija, "buhs kahds breesmigs eenaidneeks, to redsu no
lauwas istureſchanohs. Zihkſteſchanahs buhs lohti leela un
daschi bagatee labpraht dohtu leelas naudas - summas par tahdu
azumirkli, kad tee tilai tagad te ween buhtu."

„Tas, ko mehs tagad redsesim, noteek lohti reti. Louwa nezihniſees wiſ pret kahdu zilweku, bet pret tahdu paſchu plehfigu un warenu ſwehru, kahds wiſch pats ir, pret kahdu rinozetu, waj eleſantu, waj tihgeri.“ — Tihgeris! teſcham tihgeris! kahds no mumſ eesauzahs un pee tam ar yirkstu rahdiya us ſwehru, tas ar wareneem lehzeeneem nahja. Mehs

issteepahm sawus kakkus, mehs tik ko dwaschojahm, muhsu azumirkli skraidiya ne-apnikuschi no lauwas us tihgeri un no tihgera us lauwu, kas wehl aissweenu us gluhneschanu bij nolisées. Bij breefmiga skatu-spehle un mehs jan spreahm, ka ta leeta wareta nobeigtees. Tagad stahweja abi pretineeki weens ohtram preti. Wini ir weens ohtru tagad redsejuschees un nu weens no ohtra wairs agraki ne-atstahfees, kamehr weens pee nahwes pakritihs. Tihgeris bij lohti leels un skais ar gaxahm un melnam strihpahm, kuras par wina dsel-teno muguru bij redsamas; rihli winsch bij atplehtis, asti eewilzis un galwu, is kuras farkanahm azihm sibeni leefmoja, winsch tureja pee semes noleekuschi. Mehs bijahm no abeem pretineekeem warbuht kahdus diwi simts sohlus atstatu.

Tihgeris nahza aissweenu tuwaki un tuwaki — un lauwa lahma winam meerigi peenahkt klah. Pee lauwas wareja atsift spehka meeru un stipruma istureschanohs; pee tihgera atkal wina nerwigas kahjäs wareja trihzeschanu un drebefchanu nomaniht, bet winsch nebehga wis.

Lauwa nebij ne no weetas kustejes, bet wina fazelias krehpes skaidri deesgan israhdiya, kas winam eekschligi plohsijahs; preeskch tihgera bij schi deena warbuht flawas-deena, bet preeskch lauwas bij ta teesham swehtku-deena.

Ar weenu lehzeenu wini weens ohtru fakamps un sapleh-sihs; ar weenu lehzeenu wini buhs to ruhmi no diwdesmits sohleem pahrlschkuchi, kura winus schir. Te jau ari ir scho lehzeenu jau taisijuschi, un schi breefmiga sagruhchanahs lihdsinajahs diwu leelu fugu kohpa sajshchanai. Osird kaulus knaksschoht, reds galas gabalus us semi friktoht. Ne kahds zits trohksnis, ka tik rupja funksteschan leezina no leelas dujsimbas un leelahm sahpehm. Wini preehsp weens ohtram kahdu un abu warenu swehru nekusteschanahs atgahdina wijslelako dusmibu. Neweens nerahda padewibu; war gan dohmaht, kutsch uswarehs, bet tik ko tihgeri par uswaretu tura, te winsch sawu pasaundetu weetu atkal eedabu ar tahdu lehzeenu, kas lauwu par jounu labi kreetni faktata.

Kahdas desmits minutes welkahs taha fipra zihnischanahs, kad beidscht lauwa un tihgeris, it ka buhtu ta sadere-juschi, abi atdohdahs walâ, dwaschu par jaunu fanemtees un ee-elptees spirtguma. Pehz kahdeem azumirkleem fahkahs jauna zihnischanahs. Tihgeris, kas neween sawu paspehli, bet ari sawu nahwi paredseja, isleetaja to azumirkli, kad wina pretineeks ar sawu rupjo mehli kahdu leelu wahti pee gubshahm laisija, — winsch uslehra us kahdu desmits pehdas augstu palmes-kohka zelmu, tihgeram blakus. Tihgeris pa-preeskch nowehlahs no augsta zelma, lauwa tam pakal un trihzeja pee wifas sawas meefas. Ilga zihnischanahs wairs nebij gaidama, semi jau par dauds asinis apfahja, kepas bij stumbas palikuschas, rihles nogurufschas.

Abi zihkstetaji stahweja weens pee ohtra, fipri faspeedu-schees kohpa, abas shohkles weenu ohtrâ eekohduschi; war maniht, ka jau kauli knaksh. Te tihgeris kriht atpaka; lauwa to fakampj atkal ar breefmigu ruhzeenu pee rihles.

Lauwa nu wairn nelaisch sawu laupijumu waâ, winsch to saplehfa gabalos; wehl beidsamo kohdeenu winsch tam gribaja eejirst, te leels krokodils is uhdena islibda un uswaretaja lauwai wirsâ dewahs, to pee asinainahm kahjam aiskehra un Ganges-upes wilnos eewilka. Tifai uswaretais tihgeris paikha apeskch palmes-kohka nohst gulohit; pehz kahdeem azumirkleem leela asins-strihpahm us Ganges-upes apleezinaja ehdeliga krokodita maliiti.

Raudenecks.

Wehders muhsu darba deweis.

Neko newar dariht! Ehshana ir un paleek muhsu darba-dewaja un wehders ir muhsu dsimts kungs. No-scha funga muhs tik weenigi nahwe war atswabinah, dsilhwi buhdami arween paliksim wina dsimti kalpi un ehshana buhs muhsu nemitejama darbadeweja. Zik flawejama ir Raditaja augsta gudriba, kas zilwekus laidis taha buhschanâ, ka tee newar peetikt bes ehshanas. Zaur to winsch neween zilwekus ar fewim saweenojis, taha buhtu faitâ, kur luhdsahs: Muhsu deenischku maissi dohd mums schodeen! bet Winsch ari eeksch un us ehshanas dibinajis muhsu laizigae dsilhwes laimibu; jo wi-fas pasaules leela wehrtiba ar to deenu mitetohs, kur mehs waretu istikt bes ehshanas. Teigeet paschi, kahdâ wehrtibâ stahwetu muhsu lohpi, putni, siwis, labiba, kohku augli, dahrfa saknes un wifas chdamas lectas, kad mums tas wiss nemas nebuhtu waijadfigs? Pateesi! mehs par wiseem tahdeem jaikumeem un gahrdumeem tilween errotahs, ka tee bes waijadfigs mums pa kahjam pinis. un preeksch azihm stahw. Bet tagad tas masakais neezinsch muhs eepreecina; jo tam ir sawa wehrtiba. Kad mehs tagad pasauli kohydami to pahrehscham par paradisi, tad ta mums ir ne-issakamâ wehrtibâ tadehi ka paschi to waram baudiht un ar gahrdumu usnemt sawâ firdi. Darbs muhsu dsilhwoschanu ihfina un saldina, un kad apfahschamees atpuhstees no deenas gruhtibahm, tad muhsu mihtas feewinas un meitinas mums zel preekschâ gahrdus kumosinus, un lai ta ari buhtu til ik deenischka bariba, tad ta tomehr mums gahrdi smekke, kad esam issalkuschi un kad waram baudiht mihtas azis rauididamees, un ar winahm dalidamees. Tohs leelakohs laizigus preekus dohd til weenigi ehshana; jo zik lohti behrns preezajahs par to kringeli un bum-beeri, ko wezaki tam pasnees; til pat lohti libgsmojahs ari leelce, kad tee us weeshbahm un gohdibahm dabu pa-ehsteees gabradas riktes un usdert smekigu fulzeenu. Ehshana preeksch dsilhwoschanas tilpat waijadfiga ka mehs paschi, tadehi pateiksim Deewam, kas mums nolizis ehst, un ari dewis ko ehst; jo nelaimigs ir tas, kom nau ko ehst, un wehl nelaimigaks tas, kom gan ir, bet winsch to newar baudiht.

Kad nu es jums prafitu, kadehi ehshana ir waijadfiga? Kad juhs, zeenijami klausitaji un jaukas klausitajas man atbilsetu: „Lai waram dsilwoht, lai mums buhtu darbs un par ko preezatees.“ Tahda atbilde, wiwpahrigi nemoht, buhtu pilnigi rikta, bet es jums to ehshanas lectu gribu isskaidroht sinatnigi, tomehr ne taha augstâ walodâ, ka to mehds dariht angstimahziti profesori, bet wiseem faprohtamâ walodâ.

Ehshana zilwekam ir waijadfiga:

Pirmkahrt preeksch ta eeksch meefahm esofsha filiuma ustureschanas, un:

Ohtrkahrt, lai zaur to atkal meefai tee spehki taptu atdohti, kurus ta ik azumirkli pasaude zaur kusteschanu un darbeem.

Apfahsim to pirmu waijadibus drusku plashaki. Tas filums eeksch zilweka meefahm pehz Reomira termometera ir kahdus 30 grahdus. Winsch nedriks buht nezik dauds see-laks nedsi ari masaks; zitadi obejadi zilwekam jamirst. Raditajs gudri eektejis, ka firds, ka dsilhwibas kambarits un meefas krahfnite ir kerpera widu un kad ari no atstahteem lohze-kleem waj kahja jeb rohka nosaltu, tad firds wehl patira to dabigu filiumu, kamehr til ween tas filiuma usturetajis meefas atrohdahs jeb peemiht. Ari par to ir gahdahs, lai schi meefas krahfne netaptu pahkurinata; jo kad zaur karsta strehbe-

Kla ahtru eestrehbschanu un mudigu eeschanu waj gruhtu darbu jeb danzofchanu meeja tohp eekarseta, tad tuhdal pa wišu augumu, zaur meesas ozitehm (poren) ſweedri ahrā ſchaujahs, kas meesas karſtumu dſifina, ka tas arween patura ſawu temperaturu jeb ſiltuma mehru. Tomehr tas dabigs meesas ſiltums ik azumirkla eet masumā un tohp iſtehrehts zaur dwafchas iſlaifchanu, pee tam jauki atgahdina tee Kurſemes wezā dſeefmu grahmata atrohdami wahrdi:

Man dwafchu welkoht (laifchoht) lihds aiffreen dala no dſihwibinas.

Tapehz mums buhs gahdaht, ka tas meesas ſiltums taptu atkal atdohts jeb uſturehts zaur baribu, kas ſiltumu peenej. Echo meesu mehs newaram ſildiht no ahreenes un laigan ſiltumā zilweks masak meesas karſtumu iſdwascho nekā auſtumā, tad tomehr ahrigs ſiltums newar aifkawehit meesas dabiga ſiltuma ſuſcharu. Un kād mehs ari apgehrbjam drchbes un laſchokus, lai tee muhs ſilditu, tad tee paſchi auſti buhdami, muhs nebuht newar ſildiht un ari neſilda, bet aiftura tik to gaifa auſtumu, lai tas nepeetiktu pee muhsu wirſmeſas, un tai or waru ne-astrautu to dabigu ſiltumu. Meesu, muhsu dwehſeles mahjollis tāpat no eekſchvus ſaſilda, kā ſatra dſihwojama iſtaba un mums ſatram paſcham ir uſdohts to kurinah; pee tam mehs newaram wiſ peelikl puſi, lai tas to eekurina kā pirts woſ rījas krahnī. Un ſchis meesas kura-mais nau wiſ weenigi brandwihns, waj zits kahds dedſigs dſehreens, ko daudſi mehdſi eemest meesas krahnē, lai buhru ſiltaki, bet ir taħs muhsu deenischka baribā atrohdamahs ſtehrkeles, gumi, tauku wihnagara, un zuſura dalaſ, kuras chemiki ſauz par respiraziones lihdsfleem, kas ihſti pa latwiſki buhru dwafchoschanas lihdsfleem. No ſcheem dwafchoschanas lihdsfleem muhsu meesha pagehr ſatrā deenā kahdas 22 lohtis, ar ko atjaunoht ſawu ſiltumu. Ja eekſch muhsu deenischkas baribas ir maſ taħdu dwafchoschanas datu, tad mehs to ehdam wairak, kamehr meesai eenahk tifdaudi ſurama, zik tai pehz dabač waijaga, un kād mehs lihds ar baribu ee-ehdam wairak taħdu dwafchoschanas lihdsfleem datu, tad taħs iſeet zauri ne-iſleetatas. Daba pati ſho meesas buhdu nekad neyahkurinahs.

Tā nu kahda treſha dala no taħs bauditas baribas tohp zaur iſdwafchoschanu atkal no meefahm iſneſta un kād zilweks waretu noturetees pawifam no dwafchoschanas, tad tas ari waretu iſtikt bes ehschanas, ka tas noteek pee teem ſwehreem un muhdscheem, kas gul ſeemas meegu ne-ehduſchi, bet kād tee tomehr druſku dwafcho, tad tee tehre paſchi no ſawa eekſchiga taukuma un tadehl pawafari ir tik wahji un weegli, it kā buhru ſlimi gulejuſchi. Bet zilweks taħds nau paſaulē laiſts, ka tas waretu noturetees no dwafchoschanas. Mehs nezik minutes newaram dſihwoht bes nekahdas elpoſ wilfſchanas un muhsu mirſhana ir tik galiga noſlahpſchana. Kas noſlihſti, toħs nau wiſ uhdens nomaitajis, bet tee uhdeni noſlahpuſchi, tadehl, ka newarejuſchi wairs dwafchoht. Muhsu dſihwibas ſihme ir dwafchoschana, jo pee-audſis zilweks pee pilnas weſelibaſ dwafcho 18 reiſes weenā minutē, (behrni wairak) bet kād tas pats zilweks paleek ſlims un ſpehla wajh, tad wiſch dwafcho arween lehnaki un lihds ar mirſhanu apſtahj pawifam wiňa dwafchoschana. Dwafchas apſtahſchanahs ir pirmā un iħſta nahwessiħme. Kād ſlimneeks wehl dwafchu well, tad mehs ſinam wiňu dſihwu efam, bet tikklihds tas wairs nedwaſcho tad eefauzamees: Wiſch ir nomiris! Un kād gribam ſinah, waj zilweks pateefi nomiris, tad mums buhs ſkaidri no-

ſlauzitu ſpeegeli tureht tam us mutes tuwu pee luhpahm, un kād ſpeegela glahse tanī weetā apſitahs ar ſweedreem tad zilweks wehl nau nomiris. Us laukeem, kād miruſchi bes dakteru apſtahſchanas tohp aifwerti us kapeem, neweenu newaijadsetu aprakti, bes taħdas ſpeegelprohwes; jo daſchi zilweki taħda wiħse teek puemiruſchi aprakti, kas kapā atkal atdihwojahs un tad miſti ar leelahm brefinahm.

(Us prekebhu wehl.)

Qabas laimes laſitajeem!

Peterburgā, 2. Janwar, 22. wiſſchanā no pirmahs 5 prezentes valje-aisteeneſchanas bilteebm ter leſlakor winnelli us ſchein numunureem iſnabja: 200.000 rubl. us februi 6040 Nr. 25; 75.000 rubl. us 19.807 Nr. 1; 40.000 rubl. us 13.740 Nr. 18; 25.000 rubl. us 13.524 Nr. 39. Pa 10.000 rubl. us 9584—7, 19.948—45, 19.165—30. Pa 8000 rubl. us Nr. 3310—40, 8561—21, 5636—24, 3681—21, 4973—42. Pa 5000 rubl. us Nr. 2770—9, 8810—20, 16.064—36, 6762—2, 13720—1, 18.163—44, 2728—48, 2168—20. Pa 1000 rubl. us Nr. 18.814—38, 1495—24, 3600—36, 15.592—38, 15.923—3, 15.121—22, 10.757—28, 3774—7, 18.297—2, 1823—31, 5342—32, 553—45, 13.480—7, 213—46, 16.845—22, 14.142—30, 15.653—17, 16.403—38, 11.414—45, 471—19.

Sehr. Biljet.	Sehr. Biljet.	Sehr. Biljet.	Sehr. Biljet.	Sehr. Biljet.
00.056	40	04.499	6	08.959
00.424	25	04.516	25	09.064
00.463	38	04.929	35	09.119
00.573	49	05.036	42	09.119
00.714	38	05.053	7	09.164
00.819	33	05.446	24	09.252
00.857	14	05.452	15	09.299
00.878	45	05.540	5	09.446
00.891	14	05.543	18	09.555
00.899	38	05.563	16	09.631
00.929	44	05.599	12	09.666
01.053	18	05.611	11	09.847
01.100	39	05.640	6	09.877
01.185	34	05.649	6	09.929
01.501	11	05.674	4	10.084
01.631	36	05.713	15	10.136
01.651	40	05.902	14	10.251
01.874	15	05.962	25	10.328
02.083	27	06.008	18	10.363
02.088	48	06.017	42	10.408
02.173	21	06.169	12	10.640
02.186	32	06.260	36	10.643
02.194	29	06.262	26	10.773
02.287	12	06.290	7	10.842
02.344	12	06.361	38	10.856
02.389	21	06.457	4	11.028
02.471	50	06.505	10	11.032
02.521	36	06.529	25	11.043
02.587	21	06.700	26	11.130
02.637	16	06.761	31	11.185
02.654	47	06.769	7	11.298
02.674	7	06.809	45	11.362
02.787	29	06.857	35	11.384
02.802	48	06.900	41	11.450
02.811	35	07.031	47	11.498
02.938	34	07.221	31	11.529
03.026	8	07.418	7	11.577
03.028	25	07.551	11	11.646
03.034	18	07.561	10	11.651
03.115	6	07.565	16	11.657
03.122	19	07.576	43	11.667
03.393	2	07.690	9	11.750
03.462	28	07.796	40	11.819
03.526	17	07.848	9	11.853
03.594	28	07.930	22	11.854
03.681	34	08.087	44	11.868
03.716	23	08.171	32	11.985
04.000	47	04.467	20	12.072
04.109	7	08.600	47	12.090
04.287	35	08.857	1	12.117
04.357	15	08.876	41	12.228
04.442	2	08.886	16	12.294
Jismal-fajjamo un iſdjeħħfajjamo biljeti numurri;				
01.282	03.497	07.801	10.927	13.448
01.607	03.678	08.002	11.167	13.607
01.671	04.110	08.969	11.387	14.882
01.859	04.314	09.227	11.479	14.906
01.899	04.502	09.324	11.885	15.086
02.359	05.140	09.691	12.751	15.255
02.639	05.790	10.060	13.089	15.725
03.325	07.377	10.578	13.336	15.798

Breeksch Jelgawas latw. kurlmehmo skohlas			
eemakfati:			
no Saukas dr. 11.90 un Eleres dr. 6.70	18 rub.	60 kap.	
" Stendes un Spahres dr. wehl	5	"	"
" Krihzburgas dr. wehl	12	"	40
" Jelgawas latw. pilsehta dr. . . .	100	"	"
" Jelgaw. wahz. Triad. dr. upura dahw. . . .	10	"	"
" Jelgawas lungeem dahwanas preeksch seemas svehtku eglites	176	"	20
(bes tam wehl 20 " seepes, kuhlas, ab- boli, baltmaises un wajku svezites)			
is spahrfastitthem, kas issiktas pee Allu- nan f. 1.34 kap., pee Schablowsky f. 48 kap., pee Linde f. 6.46 $\frac{1}{2}$ kap., pee Behre f. 88 $\frac{1}{2}$ kap., pee Kohpmann f. 4.08 $\frac{1}{2}$ kap., pee Zehr f. 51 kap., pee Leuzinger f. 61 kap., pee Klein f. 3.76 kap. pee Besthorn f. 2.80 kap., pee Torchianit f. 2.97 kap., pee skohlas wahrteem 15.88 f.	39	"	78 $\frac{1}{2}$
no Matihs Ohsol f. . . .	2	"	"
Pawifam	363	rub.	98 $\frac{1}{2}$ kap.

Jelgawa, 30. Dezember 1875.

Mahz. R. Schulz,
kurim. skohl. direkt. no Kurz. vufes.

Sweeschumā.

Jau faule no-eet, jelu beids,
Wehl atspihd kandis, eeleijs.
Teem lab'wakar' atdohdama
Wehl mihti ushmaida.
Tur tahlumā ak dsimtene,
Tu dahrga mihla tehwija;
Zik preezigs tewi fshypsttu
Un zeeschi apkamptu.
Bet liktens zitad' nolehmis,
Man iraid jabuht sweeschumā
Starp swechhas tautas fautineem,
Jo Deewa to nolisiz.
Tadeht, ak mihla faulite,
Tur tahli oiseedama tu
Wehl atspihd manā dsimtenē,
Kur dsimis, usaudsis.

Fr. Roberts.

Baltijas Semkohpim Jelgawa ir eepatizees sawā 36. Nr. pret Latv. awisehm daschus wahrduš paswaidih, kuru tukfchumu newaru palikt ne-israhdijis. Winsch faweeem lasitojeem tur pastahsta, ka iis. gadā 3 jauni laikraksti Latwee-
scheem peenahkuschi klah un teikdamees, ka winsch lihds ar
ziteem tohti esoh preezajees par schahdu „pilnu Deewa
swehtibū“ pahmet Latv. awisehm, ka winas ne-esoh wīs
par to preezajuschahs. Mums schkeet, ka Balt. Semk. buhtu
labak darijis, papreelschhu fawu pascha preezaschanohs drusin
apswehrdams. Waj vateesi gribehs faweeem lasitojeem eeteikt,
ka tas ir bijis wina preeks par to „pilnu Deewa swehtibū“, kad
winsch no ta weena jauna laikraksta „Pasaule un daba“ tā
runaja, ka winsch ir runajis? Jeb kad usluhko, ko wisu winsch
no pat pirmajeem lihds faweeem beidsamajeem nummureem pret
to ohtru laika rakstu, fawu beedri „Darbu“ ir rakstijis —

waj tā wehl kahds ohtrs mehds preezatees?! Tā tad atlaktu tik
tas treschais raksts, prohti Baltij. Semk. pats un wisa wina
preezaschanahs buhtu nogreesupees weenigi gar sewi paschu.
Pateesi svehtigs darbs! Mehs neleedsam winam wina kusu
preeku, tik brihnamees, ka winsch to eet pats daudsinah un
grib zitus par waru talkā luhtg. Redseet, Latw. awises ne-
mehds wīs tubdal aiss preeka palehktees, kad dsird kur kahdu
jaunu rakstini pafaulē isnahlam, winas nogaida un rauga no-
swehrt, zik tam ari ir wehrtibas un pehz tam tad tas preeks.
Kur kas buhs ustizigi darbā stabjis, tur tas ari buhs redsejis
un redsehs muhsu labprahibū. Kur attal no darba noklīst
un nogreeschahs ar nekkahjigahm aissnemfchanahm un rupjibahm,
ar tukfchahm neewaschanahm, un luhtefchanu us kaut kahdu
sezera mīsejumu, kur tik war ohtru notaish, kur personigās
eenaidibās nummuru nummurus ar dušmu lausu pilda, kur
wīsifadi isdarbojahs zitu nonizinah un jaun to eewehribu
dauds mas us sewi pagreest, tur taifnibu fakoh to nespējam
wīs zeeniht. Waj Balt. Semk. nebuhs pats pee few wairak
tahs wainas nomanijis, ne kā is muhsu mutes dsirdejis, kad
winsch faweeem lasitojeem pastahsta, ka Latv. awises it ihpā-
fhi Balt. Semkohpi ne-eere dsoht? Us kam lai wi-
nam ir teesiba, pee mums ihpāfhi preeku melleht par wina
darbu? Waj gan deht tam, ka pats, teesham pret fawu labaku
apsinachanu, eet laudis to pafaku isnest, ka Latv. awisch u
isturefchanahs pret Latweefchu attihstifchanohs jau
tahda esoh, ka ari winam nabadsinam, kā jau warenam
tumfibas pretineekam no mums, it kā teem tumfibas draugeem
eenaidiba jazeesch? Kahda tad ir muhsu isturefchanahs pret
Latv. attihstifchanohs? Mehs negribam ar fawu darbu leeli-
tees, bet waj buhs kur kahda dwehfele, kas gaifchā prahā
mums to drīkstahs pakat teikt, ka muhsu darbs eet us tam,
tumfibu kohpt un gaifmai pretotees? Waj tas, ko mehs par
pateesibu un gaifmu eeskamat, jau ari no katra tohpy par gaifmu
atsihsts, to nesinam. Warbūt wehl dasch tumfibu eeskata par
warenu gaifmu. Bet ar Deewa valihgu zeram gan jau ūen
tik tahlu notikuschi, ka sinasim paschi tumfibu no gaifmas is-
schikt, nei Balt. Semk., nei zita tahda padobmus mēlejuschi.
Latv. awises fawā zelā nelikfees schaubitees, waj tur pa des-
miteem jauni laikraksti nahkuschi waj gabjuschi. Un muhsu
darbs ari wīs tautā deesgan atbalstu atrohd, kā to Balt. Semk.
pats fin un reds. Waj nebuhtu Balt. Semk. labak darijis, to
weetinu, ko tukfchahs aistifchanas wahrdi attal 36. Nr. eem, ar
kahdu derigaku gabalinu ispildidams? Zaur to buhtu atbilstu
nowehris, kahdu nei mums mihla doht, nei winam buhs mihla
dsirdeht. Waj Balt. Semk. gribehs pateesibai to gohdu doht,
to nesinam, bet gribam zereht. Ja tam eegribetohs wehl turp-
mat tāpat kerstitees kā lihds schim, warbūt wehl rupjibas pret
mums swaiddih, tad luhsam, lai atbilstas no mums negaida,
jo ar katu ne-eesim strihdetees, lai tad pamasitum rakstahs pats
few to spreediumu.

Atbilda.

B. A. — R. Paldeew! Tiks islektahs. Par feeweschu gebrfschahs
nobis neturi wahrdu par waisjadsigu. Laiks starvibas no Malenecetehm fahstoht
un etmoht lihds pilsehtu jaunkundsehu ir tik leelas, kā ka tas pats wahrdu,
kas weenai laikpenel deretu, ohrai buhtu greiss. Peetiskim ar to, ka pa laikam
ihtsi netillas mōdes un nefahrtigas greisibas selteniehm freegeli parahdam; zi-
tadi atwehlestim eelfchglīhtibai paschat ahrglīhtibā augt.

Latv. aw. apgahdatajs.

Latv. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludināšanās.

Nisputē

wifadas drahnas un dījas teek wifadas kraf-
sās pehrwetas un drukatas, tāpat arī wadmala-
welta un prefeta no R. Swienberga. 2

No Schlohenbekes pagasta waldfchanas (Schlohenbeck Gemeindeverwaltung) teek wiſi vilnigēs gaddē stabnedumee pagasta lobzeli oħtrrei uſatiznati, 19. Janvar f. g. deht runas wiħru delegirtu zelschanas us nafkochem trum gadeem Schlohenbekes teefas namā eraſtees.

Ispalizei tils ar 1 rubl. f. Irahpeti.

Schlohenbekes teefas namā, 3. Janvar 1876.

(Nr. 4.) Pag. wez.: R. Winter.

(S. W.) Pag. skribw.: Urbanowitsch.

No Bez. un Jaun-Saules pagasta waldfchanas teek zaur fcho wiſeem ſcheit veederigem pagasta loh-
 zelkem finams dariħi, ta' fai waldfchanu til mee-
 nigi fuw fehdeschau zueruideenās noturehs, kurās
 deenās galwas naudā tils fonenta, pafes iſdohas
 un wiſas zitās pagasta waldfchanas dartschanas iſ-
 daritas, un tas zitās deenās vee ſchibas waldfchanas
 nabs, ta' var weli fuw zelu mebrohs.

Schē klaht teek wiſas poliſijas paſemigī lubgħas,
 ſhi pagasta galwas naudas parahnekkus besi rikti-
 għam galwas na udas krittan nepeitureħi.

Bez-Saulē. 2. Janvar 1876.

(Nr. 3.) Pag. wez.: A. Untix.

(S. W.) Pag. skribw.: R. Pohlmann.

Natti no 4. u 5. Janvar f. g. ir is Blidnes
 skobla's nama stalla iſsagħi firgs libd ar ratiem.
 Singi ir-fuksxa fuqaw, valtmaintiex pere, 52 g-
 weġs, wiċċejha leelum, druffin pakħihi, bet nu m-
 fabm turġi, weħbiha 90 rubl. Natti bruñni l-aċ-
 retri ar dieltenabu ixtipab, yakol 2 għu sederej,
 weħbiha 100 rubl. Kas tuwa kas sinas var tam-
 war doħi, dabu peenahkmu **pateżiħas alju**
 Blidnes no skobla meistra Ħenewalta.

Mangatmuſħas pagasta lobzeli, kui aħriju pa-
 gausta u pafexm dībux, teek uſatiznati, 19. Janvar
 f. g. Klinučem ī-vee pagasta wezakka deht pafu
 valtmaintchanas un malx-ħanu nollħdinawħan
 besi atrauħchanas atnah.

Mangatmuſħas pagasta waldbi, 5. Janvar 1876.
 (S. W.) Pag. wez.: G. Stein.

Sawahim zeenijamahm andeles kundehim
 un wiſeem, kas pee man libd ſchim pre-
 zes pirkufchi, zaur fcho padewigi daru
 ġinnu, fa' es tagħid pastes eelā, sawā
 leelajā namā Nr. 23 (blakam manai libd-
 ūħniqxi pahrdohchanas weetaj) dībuxu,
 kui kreifajā galu mana maisejs pahrdoh-
 chanu atrohdahs. Mana amata weeta
 leelajā eelā tika 11. November f. g. pa-
 wiſam us pastes eelu pahrdelt, tapex-
 ka es to nanu tur (leelajā eelā) eſmu
 pahrdewiſ. 2

J. Brahl.

Jelgawā, 12. November 1875.

Pagasta sklobotaj, kura m-veħġi jauna skobla li-
 suma geldigas veerabdiſchanas u pagasta skobla
 weetaj iſvildiſchanas buktu, war deht Bez-Schwabres
 sklobotaj weetaj veerabdiſchanas 14. Janvar 1876. g.
 pei kroha Bez-Schwabres pagasta waldfchanas
 meldetees.

Bez-Schwabres pagasta waldfchanā, 23. Dezember
 1875.

(Nr. 587.) Pag. wezakais. W. Wehrpe.
 (S. W.) Skribtu wednej: Braun.

Pei Baustas Jumprawmuſħas fainneela Se-
 metta war dabuħi.

labus falkus

par to wiſleħtako zenu.

Mal-Platones muſħas waldfchanu war weenam

wagarem

ar labahm parabdiſchanabu no 23. April weenu doħi.

Wiħi pee Skrundas pagasta veederigt, 1855. gadā
 d'simu f'wiħreſchi teek zaur fcho no Skrundas pa-
 gasta waldbi uſatiznati, pei wiħas deht rekuſu
 ceſauſchanas listes fagħatawox preefch 1876. g. g-
 fenak is libd 1. Merz 1876. gadā ppremdetees, un
 fawas familijs bubschanas uſdot.

Skrundas teefas namā, 20. Dezember 1875.
 (Nr. 1063.) Pag. wez.: R. Behr.

Skribw.: G. Uecker.

Weena masa meitene,
 tas ſchijenes skobla oyvette, atrobb weħi latnu
 uſatiznati pei F. Jakobſohna, Jelgawā, pastes-
 seli, feħha, Nr. 3.

Zaur fcho daru wiſeem finamu, fa' es veħži
 overhoſteefas preefdu fara finamu dībuxi eſmu pahrdohli
 no Jaunjelgas uſi Jelgawu, un eſmu Jelgawā no
10. Janvar f. g. teefas leetħi runajex bekeri
 Minnha namā ġitnej Braħla namā iddeenas no
**9.-11. preefchus deenās un no 4.-5. reħpus-
 deenās.**

Paul Wachtſmuth,
 overhoſteefas advoċat.

Weens nevrezeħts latweſħu
dahrneefs
 ar labahm atestatehom war dabuħi weeu Ajsfis
 muſħa pei Kandawas.

Weens **mohderneefs**
 teek mifleħi preefch Leel-Platones Grenzmuſħas.

Sausas preeħes un egles balsus, deħħus,
 plankas un laktas pahrdohd par leħtem tirgeem
E. Jakobſohns,
 Jelgawā, uyes celā, sawā paſcha namā Nr. 4, ajs
 bruhwera Hermutha.

No Kalnamuſħas m-jeħġiwal-ħanu, Dohbej-
 avriki, teek zaur fcho finams dariħi, fa' turxat
2. un 3. Janvar 1876. g.

preeħes
 preefch **bałkeem** u waqtakħofšanu piet flaldni
 maħlu tils pahrdohas. Maħħafas sinas war dabuħi
 vevi mesħawal-ħanu.
 Kalnamuſħa, 17. Dezember 1875.

Jelgawas willas kahrnwe
 jaunajā zejtumā, zaur jaunu maſħfinu eeviħxha
 paleelinata, labekk wiſiħfalajā laik latru partju
 willas u to fmakkalo.

Jaun-Auzes pagasta war weenu
maħju
 par d'simtu dabuħi pirk. Maħja ir-
 eela 150 vuha weetas, no ka 94 vuha weetas ora-
 mas sej̊es u 56 vuha weetas olawas u ipmales.
 No d'siexha stanxjā festinas weftes attidu.

uhdens fudmalas
 war eetaſiħt. Iapeetizjaha pei Jaun-Auzes Bras-
 manu fainneela.

Dixi neweenadi behri, jeb grahmataq, kura
 libħi u ramħażiſħana; ta' buhs u ta' nebuhs
 ar lobvieni dībux, farakka preefch behri.
 No Għi. Schönberg. Ruzzawas draudjes sklobi-
 metra un ehrġelneha.

Veħži tam, kaf tas pee fr. Elfschau muſħas va-
 gasta veederiġas laulahis pahris. Mikels im-Dahre
 Krieger, to jaunaku debbu no fr. Susejmu Muſħas
 Jaunsem fainneka leħwa. Peħter Pobret, ar wahru
 Mahrtiex, ar ſha wezaku atweħiſħanu un ar tee-
 fas finu beħra weċċi pprembejn, teek no fr. Elfschau
 muſħas pagasta teefas wiħi un illatris, ta' ſħi
 leetħi laħdu l-kunġu pretin runa fħan turetu, zaur
 fcho Sludinā ūħan uſatiznati, diu meħneħu far-
 waħi weħla tħid 27. Februario 1876. g. ar ſa-
 waħm ċernahm pei ſħihs pagasta teefas verekkiees,
 jeb veħaf mubliġiġas klu fu zeffha waldfchanas uſiħ-
 faghad.

Fr. Elfschau muſħas pag. teefsa, 28. Dezemb. 1875.
 (Nr. 446.) Pag. tiegħi. wahrdā:
 Tiegħi. Skribw.: Seegrün.

Kristus paffalstaigaſħana.

Tscheirās grahmatas lateiniſti farafha.

Kempenes **Tohma Hämmerlein.**

Lektori no

H. Blumberg.

Ar Kristus biċċi.

Malha 65 kop.

Kursemes

wezja un jauna

Laika-grahmata

u to gadu

1876,

sché klaht Mahrtina Entera premiūas
 Ghme nobildeta.

Malha refeta 10 kop.

Teem ir- **Wobsus un praveeħi.** Bibbej-
 s fwebbi fuoredi kollu baxxilu baxxilā, Bidsemmi, faj-
 jiex 1. September 1874 no mahżiha k. Distr.

Malha 8 kop.

Frantschu pirmais dumpis. No Għi. Lien-
 thal. 30 kop.

Muhu Greetina.

Sejħas dsejħmas preefch weenas balu - or flaneu
 parabdiſchanu, fajż-żejt no R. Schulz, il-trejxa. Għi-
 għadha maha m-ħażu u m-ħażu k. Distr.
 gitrejha Blidnes mahżiha.

Malha 40 kop.

14. (26.) Janwar 1876.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Mahditajs: Basnizas un skohlas sinahm us jaunu 1876. gadu! Sinas. Kad tad pee mums nu eet?

Basnizas un skohlas sinahm us jaunu 1876. gadu!

Kristus karogs wižinajahs
Wijsas skohlas — basnizas! — !
Tanis Deewa behrni krahjabs,
Deewam kālpoht — semojahs. —

Kristus lai us jaunu stahjabs
Muhsu widū: „Meers ar Jums“!
Deewa meers miht kātrās mahjās —
Swehtas gaismas alspīhdums! —

Lai ar' laika straume welahs —
Pagahjibas juhrinā;
Grehks un launais pretim zelahs —
Muhsu dīshwes zelinā.

Jesus muhs tad pats aistahwehs.
Deewa rohka pawadihs —
Lihds pat galam — un pebz nahwes —
Debes preekā eewadihs!! —

E. F. S.

Sinas.

Oħtrā atwentes fweħtdeenā sagaidija Wirzawas draudse sawā basnizā jauno mahzitaju. Bernewiż fungu, kas no ġwandes draudses us scheiġeni ir atażżinahts. Basniza bij kauschu pilna, kad Bernewiż k. no generalsuperdenta, Leel-Auzes prahwesta un Sesawas mahzitaja Krüger k. pawadihs fweħta Deewa nannā eenahza. Nu generalsuperdents jauno mahzitaju draudsei preekṣha stahdija un draudsi un mahzitaju pamahzidams, kā weenam pret oħtru ja-isturahs, Bernewiż k. par Wirzawas draudses mahzitaju apstiprinaja, pebz tam Leel-Auzes prahwests un Sesawas mahzitajis winam us foh amatu fihmedamohs wahrduis wehl pee sirds lika. Pebz nodseedatas dseefmas nahja Bernewiż k. kā Wirzawas mahzitajs us spredika krehflu un teiza sprediki par teem wahrdeem, kur Jesus faweeem mahzelkeem pee Tiberijas esera parahdahs un Pehteri jauta: Siħmani Joanna, waj tu mani mihlo rc. rc. un tad Pehterim faka: gani manus jeħru, gani manas awis! Pebz scheem wahrdeem zeen, mahzitajis iżraħdija, „ka Kristus no teem, kam wijsħ fawu draudsi ustiq, ne ko zit u neprasa, kā tik to, lai wijsħ Jesu mihle. Schi mihlestiba išniżzina wijs angstrahħibu un leekulib, tik tas Kungs ix-wina sti-prums; bet schai mihlestibai ori ir jaunki augli, ta mahza faprast, kā gudriba ne-isdbinajha, ta doħd spehku, kur wijs bij

newariba. Pehteris zilā reisā bij ar droħschu walodu us fa wu spehlu lepodamees fazzijis: Kungs, kad wijsi tewi at-taħtu, tad es to nekad nedariħschu — bet peħza kwinu trihs reis es aiseedsa. Tagad, kur Pehteris wairak neko nedriħkst teikt, kā tik to pasemigu wahidu: es Tewi mihloju — tagad winam ir tas ihħa ispeħħi, kā ne aqgħums nedf d'siġums no mihla Pestitaja nesħxlihra.“ — Kad mahzitajs us fewi skohls wahrduis islejtajha, fazzidams, kā ari winam dauds truħkstoħt, un wijsħ ari sinoh, kā newarohħ par tik weħrtigu turetee kā zitti, tad tee ar tahdu pasemibu iżrunati wahrdi dauds klawża-taju sirdis ekfustinoja, un mahzitaja wahrdeem tee wahrdi fluż-żam preti għażja, kā Deewa Mohsum fazzija: „Kas ir zilwe-keem muti dewihs? Ieb kas ir to meħmu, to kurlu, to rediġi jeb to aktu darrijihs? Waj ne Es, tas Kungs? Un nu ejj, Es buħschu ar tawu muti un mahzifschu tewi, kas tew ix ja-runa.“ Miana weħlesħana ir, kā schi atwentes fweħtdeena buħtu wijsa Wirzawas draudse ar atħaunotu werfni eedheftiżi to neschaubigu, pastahwigu un pasemigu mihlestib, jo tad ta buħtu ar to iħst Oslanna fawu jaunu basnizas gadu fahlu.

Chr. Chrodegang.

Kandawas mahzitaja muisħa natureja schi apgħabala skohlotaji 24. November fawu sapulgi. Us to bij fanahku dha 15 skohlotaji un 4 mahzitaji. Pahrrunajha par teem raibumeem, kas Latweesħu ortografija iszżeħluschees un kahdas leelas kibelles zaur to ari skohlotajeem gadijuż-żahabs. Dasħas graħmatas ir weżja, zitas aktal pawixam fawadā ortografija farakstas. Pebz kuras lai nu behrni raksta? Birk manim sinam, tad leelakais pulks skohlotaju dubultnekkus atmetu schi, un tur tik toħs raksta, kur tee runajoxt skaidri dsirdami. Par ga-rumha fihmi wehl h patureju schi, tik pebz o to daschi atmetu schi. — Tad apspreda, kahdas bħibbelex persħas Blumberga kalkismā „Baufliba un Ewangeliums“ buħtu usnemamas, kas drihs oħtreis tappe drukħihs. Par skohlmeisteru palihdsibas laħdi preekṣha winu atraiknehm un bahrineem pahrrunajha, wijsi weħlejħas, kā iħpa scha laħde buħtu preekṣha tam zelama. Wiefeen Kursemes lauku skohlotajeem buħtu pebz winu eenahħsħanas katra gadu fawa dala eemafsa jama. Zaur to, kā dseebħasħanas un konzertes iżriħkotu, jeb derigas graħmatas faraksttu, buħtu jaranga kapitals pawairoħt. — Nah-kofha konferenze buħs waċċarā pee zeen. Sabiles mahzitaja.

No Gaiku draudses. Mehdi fazziet: „Kas parahdus mafsa, wairo mantu.“ Schi sħakems wahed isħbi par to peeklahjumu, kas weżakeem pret behrnejem. Deewa wineem toħs dewihs kā dahrju mantu, un ja tee għadha par behrnu parreju audseħħanu, tad foh mantu nau wijs sem ċiex rafu, bet to tħalli nolik schi, kā ta bagatus augħlu nes un kā war atbidi doħt kātrā briħdi, kur Deewa to no wineem atprasa. Weż-zekeem buħs fawwus behrnius usaudsinha par deewabijżeem un

kreetneem zilwekeem, un ja scho parahdu pareisi un pehz firds-apšinaschanas buhs lihdsinajuschi zif spehdami, tad reis nebuhs par saweem behrneem janopuhchahs, jeb jascheylojahs, ka tee pa-auguschee staiga zelus, kas neds Deewam nei zilwekeem war patikt. — Wisi lohzeiki weenā draudse stahw ari dsihwā beedribā un ja kahds palaidnis un rupjch Deewa bauschlu pahrlahpejs tanī atrohnahs, tad wiseem zaur tahdu naht peedauſiſchana laizigā un ari garigā fadsihwē. — Wezaki, draudse un walſis strahda wisi pee ta weena leela parahda deldeſchanas, kad gahda par skohlahm, par jaunas pa-audses derigu un deewabijigu audſefchanu. Ihpaschi beidjamōs gaddoſ jo beeschi ſkohlas fahf uſplaukt, dauds tohp ſinohts par ſkohlas namu pahrlabofcha-nahm un jaunu ſkohlas namu zelschanu. Ihto pamatu tahs nu ihti dabuhn zaur ſpehzigeem ſkohlas likumeem. Newarleegt, ka daschi upuri buhs nefami; dasch, kas lihds ſchim ſkohlu lika apmelleht tilk tā par garu laiku jeb winas uſtureſchanai kahdu nabaga dalu atmēta, buhs peespreets no teesas par to gah-dahb. Laimigi tee pagasti, kureem laipnigi fungi labprahf palihds ar bagatu rohku pee ſkohlas iſvohtſchanahm, jo likums winus wairs nepeespeesch par laiſchu ſkohlahm gahdaht. Ar preeku waru atkal ſchahdu ſiau ſchoreis peespraust tahn ſinahm, kas jauno dauds muhſu awiſehm peesuhtitas un kas leeziņa, ar kahdu leelu mihleſtibū ari muhſu zeen. fungi muhſu draudses ſkohlu bagatigi opdahwinajuſchi un wehl ar weenu par to gahda. Preekſch kahdeem 3 gadeem muhſu Gaiku draudses ſkohla wehl bij masa ehzina, kur ne zetorta data behrnu newareja tilt uſnemta, kam ihti ſkohla bij janahk. Tagad ſtahw ſtalti buhweta ehka, kur, kad pilnigi buhs wiſs eeriktehts, pee 200 ſkohleni ruhmi atradihs. Cerikte ir ſchahda, ka ar laiku warom ari ſkohleneem pa-ehſchanu doht ſkohlas namā. Fungi de-wa materialu, amatneekus un wiſadu naudas iſdohtſchanu pee buh-wes. Pagasti atkal wiſu peeweda un ſuhtija leeziņekus. Nesen Gaiku leelskungs von Manteuffel mumſ wehl dahwinaja koh-fchais ehrgelites, kas no Wahzemes apgahdatas un makſa 185 rbt. No Wez-Satiku, Leel-Satiku un Gaiku zeen. fungeem ſkohla apdahwinata ar leelahm ſeenas lantfahrtehm, ar prahwu bleka uhdenstrauku, kur behrneem dſerams uhdens ſtahw, lai tee zaur pahraf augsta uhdena dſerſchanu nemaita weſelibu. Us pawaſaru ari ſagaidiſim eerikti, ka latram behrnam ſawa paſtabhwigu gutaſweeta buhs uſbuhweta. Zeenigi fungi ari jau ſohlijuschi gahdaht par laſamu grahmatu krahtuwees eerikteſchanu. Škohlotajs pa leelakai dalai tohp no mineteem 3 fun-geem lohnehts, tā, ka pagasteem tilk kahds masums ſkohlotajam jadohd. Škohlas mahziba beeschi tohp no zeeniga prahwesta pahrraudita, kas nepeekusis pat ſawā leelā wezumā ir uſgihtigs ſkohlu kohpejs. Ari nereti zeen. leelskungi muhſu ſkohlas ap-mekle un ruhpigi par wiſu gahda. Kur ſchahda kahrtiba walda, tur prohtams ſkohlotajam tohp wina deesgan gruhts omats weegli-nahis, dauds kawekli atſtabi, zelsch tohp libdinahts, ka ar preeku war ſawu darbu strahdaht. Lai gan zeen. fungus newaram uſluhkoht tā parahdneekus, kam ſkohla jalihds kohpt, tad tomehr ſchi laipniba nevaliks bes augleem, lee reis to man-tohs, ka ſawōs pagastōs buhs kreetnus laudis iſauosejuſchi, kas ſinahs ſawu peenahkumu wiſur dariht un dſihwwoht Deewam par gohdu un ſew un tuwakam par labu. Un ta buhs leela manta, bagata fejhuma bagati augli.

Kahds Gaiku draudses lohzeiklis.

Kurſemes laukſkohlu wirſteſā (Oberlandſchulkomision) fehſch ſhee fungi: Presidenſis: Kurs. muſchneeku wezakais grafs Keyſerling, generalſuperdents Lamberg, kreismarschals baron v. Grotthuſs, ſkohlu pahrluhks Blihdenes mahzitajis Boettcher, wiſs-baſnizačpreekſchneeks baron v. Rummel, Irlawas ſeminara direktors, un no waldſchanas puſes regirungsrahts v. Kelzeweſky. Par ſekreteeri ir barons v. Hoerner.

Riħgas gubernas gimnaſiā gada beigās bij 379 ſkohleni; us uniwerſiteti attaida 17.

Widſemes latw. dſeeſmu-grahmataſ jauna druka bij tik wainu pilna no drukas nahkuji, ka ir nospreets, wiſu ſcho nederigu druku no paſaules iſdeldeht un tiks par to gahdahts, ka ar ſkubu dſeeſmu grahmata iſnahk jaunā un labā drukā. Widſemes mahzitaji no ſawā puſes neſoht leelus naudas upu-rus, ka nelahgahs drukas weetā lai panahk labu.

No Pehterburgas. Lai wisi tee wezaki, kas ſawus behrnuſ mahjās augſtakās mahzibās leel mahziht, waretu ſkai-draki nowehroht, ka behrneem weizahs, ministera fungis ir iſ-dewiſ atwehleſchanu, ka ari ſhee behrni war tilt pahrlauſiſchana nemti gimnaſiju ekſamōs, wiſpirmis pee tahn 4 apakſche-jahm klafehm; atkal pehz 2 gadeem war ekſamā eet pee terzi-jas un ſekundas. Tahs iſdohtas ekſama atſtahtes tilk wiſas weetās par pilnigahm eefkatitas. Schiniſ darifchanas jamel-dahs pee gimnaſiju un progimnaſiju direktora, japeeneſ wezuma ſiħme un jo-aismakſa 10 rubl., kas paleek teem ſkama noture-tajeem par labu.

Iſ Mundaħles. Ari us muhſu puſi bij atkliduſt lahda „baptiſtu“ atlika, kas, ka ſineet, muhſu ewangeliftu tizibu wi-fadi neewa. Pabris ari pahrgahja winu tizibā un likahs Leelupē ar uhdenu aplaſtitees, laikam ſawā aptumſhotā prahtā dohmadami, ka tā war latrs ſaglis un dſehrajs u. z. it weegli tilt no ſawem nopeleem atſwabinati. Bet ir iſrahdiſees, kas muhſu tizibā nau dſiħws Kristus lohzeiklis, ari pee wineem bij un palika nomiris. Eſoht atkal iſſleħgti un nu ka dſird eſoht bes neweena un paſcham wez brabli in gadijuſees ta kluhda, ka pee labibas ſagſchanas peekehrtis.

Mundaħlneekſ.

Irlawas ſeminari 22. Oktoper ir nolikuſchi ſawu ekſamu 18 ſeminariſti un 2 palihgu ſkohlotaji. 20 ſeminariſti atkal no jauna uſnemti, tā ka tagad 40 ſeminariſti par ſkohlotajeem mahzahs. Par mahzibas laiku ir 3 gadi nolikti.

Tehrpataſ uniwerſiteete 12. Dezember ſwineja ſawu 72. gada ſwehku deenu. Pehz noturetas deewakalpoſchanas wiſi profesori un ſtudenti lihds ar to no Riħgas atbraukufcho kura-tor fungu v. Saburow ſapulzejahs leelajā uniwerſitetes sahle. Šwehku runu tureja dakteras gudribas profesors Bergmann; pehz tam tika gohda medali iſdaliti par wiſuteizamakajeem ſtu-dentu rakſteem. Teologijas nodakā tika ar ſelta medali pagoh-dinati tee ſtudenti Karl Kunſien no Kurſemes un J. Knauer no Beſaqabijas. Tapat bij 1 ſelta medaliſ peespreets juriftu no-dakā un 1 wehſtires nodakā. — Profesoru un augsto ſkohlo-taju ſkaitis bij gada beigās 64. No teem 782 ſtudenteem stu-deereja Deewahrdus 93, jurisprudenzi (par teesas fungeem) 181, par dakterem 325, wehſturi un walodas 114, dabas gudribas 69. Uniwerſitetes bibliotekā bij pawiſam 135,625 grahmatas un 57 tuhlf. rakſtu pee augsto ſkohlu ekſameem (Dissertationen).

Austrijā, Tiroleš semē, kur lihds ſchim katoči tohō tur eſofchus luterus lohti ſpaſdija, tagad ir tomehr ta atwehleſchanas iſdohta, ka Tirolē, Inſbrukas un Meranas pilſehtōs tohp diwi ewangeliskas baſnizdraudſes zeltas, kam pilniga ſwabadiba uſ ſawu deewakalpoſchanu.

No Bahjeles rakſta, ka tur kahdā zeemā ſcho pimo ſeemas-ſwehiku deenu tai zeema ſkohlaſnamā notikufi leela nelaime. Skohla bijuſi ſeemas-ſwehiku eglite un leels pulks lauſchu tur bijis fanahzis. Ais zilweku ſwara trepes luhsuſhas un 72 zilweki tukufchi noſiſti un 36 eewainoti.

Kā tad pee mums nu eet?

Ja es tā jautaju, tad man gan ihſti waijadſetu par preeſchu fazih, no kuras puſes es runaju, bet ſchoreiſi es to weetu un to nowadu nepeefauſchū, lai peeteck, kad ſaku, mehs dſihwojam Kurſemes widus apgabalā, un manim ſchkeetahs, ka warbuht gan wiſur, wiſā Kurſemē — gandrihs tāpat buhſ un ſtahwehſ.

Ilgū laiku neweenu wahrdū par ſkohlaſ leetahm ne-eſmu rakſtijis. Deemschehl, bet pehz taisnibas newaru zitadi fa-ziht, wehl ar ſkohlaſ buhſchanu ſtahw tāpat kā kahdi ſeptini gadi atpakaſ! Tik ar prozeſehm un leelahm mohkahm war no pagasta waldischanas iſdabuht, ka taisa krahſni, kaſ par ſprahguſi, ka taisa ſkohlaſ iſtabu, kaſ par ſeemu kā dumbrajs u. t. j. pr. Skohlmeiſteram par ſpihti dara, zeek tik eespehj un tomehr ja pee auſta laika behrni gandrihs falſi ſemē, tadehl ka ar ſchagareem ween furina un malku negrib pirkī, praſa, lai nabaga ſkohlmeiſteris dohd ſkalus un malku. Kad ko teiz, tad atbild: Mumſ nau naudas, pagasts to ne-eespehj! Bet pehz manas ſinachanas pahri gadus atpakaſ tik il uſ dwehſeli lihds 40 kap. no galwas naudas atlaiſts — tas iſtaifa muhſu pagosta jau pahri par 200 rubl.; tad nu tafchu waijag wareht weeglaki ko laba preeſch ſawas ſkohlaſ iſdariht. Un kā tad preeſch dſerſchanas naudas papilnam, jeb kad taisas un kriſtibas tura, tad jau bes 2 waj trihs deenahm tahs newar nodſert.

Pelnicht ari war, zeek grib; pa waſaru maſfajam 60 kap. deenās algaſ wihrām — plauſchanas laikā 70 kap. — Seewaſ dabuja wiſu zauru waſaru 30 kap. un plauſchanas laikā wehl kahduſ 5 waj 10 kap. klah. Gahjejuſ ſikai ar leelahm mohkahm war ſaliht un par ihſti dahrgu maſku, ſalpi neſin zeek proſhiſt klah un tāpat kā diſchaku lohni grib, tāpat no darba grib, ka atlaiſch. Seewahm pawifam wairs netiſk dſihwoht. Es neweenu wahrdū par to neſazitu, ka ſtrahneeki ſchinis laikos leelaku lohni praſa, es ari ſinu, ka ſtrahneekam ſawalga peenahkās (Luhk. 10, 7), bet ja nu turflaht ſtrahneeki jo deenās jo ſlikta ſtrahda un rets nama tehwſ wehl ar ſaweeem laudihm war zauri tilt, tadehl ka wini rupji un beſkaunigi, tad es ſaku: Mumſ dauds wehl truhkſt.

Mehs runajam weenumehr no gaſmas un attihſtſchanahs un kulturas, un kur tik kahdā pilſehtinā waj ſkohlaſ namā teatari ſpehle, tur tuhlit dſirdam brihnuma-wahrdus. Tagadin tik eet uſ preeſchu! Kahdi dedſigi zenteeni, kahdi gaſchi laiki! Bet lai gan wehl pahri gadus atpakaſ kahdas Wahzu awiſes weenu wihrū raudſija ſmeellā ſikt, tadehl ka bija rak-

ſtijis: Deewabijaschana ir wiſas gudribas owoſt un eefah-kums, — tomehr man jaſitahs uſ ſchi wihrā puſi un jaſala: kur nau deewabijaschana, tur lai welns parauj wiſu to attihſtſchanahs un to kulturu, jo tautas attihſtſchana tur pa-teefi ne-eet uſ preeſchu, bet ar miſu ſohleem atpakaſ. Es patſ negribu leegt, ka teaters preeſch kulturas un tautas at-tihſtſchanas war geldigs buht un kālab tad ari mumſ Lat-weeſcheem negeldetu, bet kad es behrnam dohtu rohlaſ weenu lugu no Šekeſpira (Shakespeare) jeb kahda zita dſila rakſt-neeka, kaſ par tahm wiſaugſtakahm un dſilaſkahm dohmahm rakſtijis, tad es nedaritu pareifi. Muhſu tauta wehl maſ eespehj no teatera ko labu ſapraſt un iſnemt, un ja winai tadehl neekus preeſchā leek uſ ſkluwi, tad no neekeem tik at-fal neeki war peedſimt. Skohla ir pa dahrgu, awiſes neſpehj nemt, grahmatas newar pirkī, bet kad ſpeble teateri, tad ir naudas papilnam. Kālab? kā tas nahlaſ? Tadehl, ka ſkohla waijaga ſtrahdaht, un ja ko labu grib mahzitees, tad waijaga ſipri ſtrahdaht un gruhti puhletees, un tas zilwekam nepatiſk, bet teaters! ja ta ir pawifam zita leeta, tur mulka puſchelis un mulka meitene war paluſtees, dſert un danzoht, unzik daschureis jau buhſim maniujſchi, ka paſchi tee mulkakee ſchē bija tee pirmajee, bet ſawu muhſhu wehl nebuſhſim maniujſchi, ka tee pateefi gudraki un dauds maſ attihſtijſchees pahr-nahza mahjās. Zukurs, kapeja, ſuhkas un kompekteſ ir labas leetas, ko negribu wiſ fmahdeht, bet ja tu man deenu no deenās ne ko zitu nedohdi eht — tad tewi turu par tahdu, kaſ mani grib nogalinah, jo lai gan zilwek ſedſhwo no maiseſ ween, tomohr maise ir ta wiſuwaijadsigala bariba, bes kuras neweens newar iſtikl. Schi maise ir ſkohlaſ mahziba, un prohti preeſch Latweeſchu tautas wiſpreeſch lauku ſkohlaſ mahziba ir ta laba, iſhena gariga maise, kaſ ſpehku dohd. Bitu grunti neweens lai neekeem ſee mums, jo zitadi wiſch ne-uſtaifa labu ehtu, kur ehtu un patwehrumu war atraſt wiſi nama laudis, bet wiſch uſtaifa gaſa pili, kur ne zuhka negribetu eekſchā lihſt.

Turflahtu ſchinis laikos dauds nabaga laudihm tadehl eet ſlikti, ka wini tadehl neemeerigi paſkuſchi. Ir brihwestiba, bet par leelu dalu laudis wehl to brihwestiba nemahk, neſaproht walkaht. Par prohwi, waj tad tas teem falpeem ir par labu, kad tee ik gadus uſ ſoka pa Mahrtineem un tad ik ſwehtdeenās waſajahs apkahrt frohgōs, kamehr jaunu weetu atraduſchi, kur nu dohma: ſchē buhſ paradiſhes wahrti! Baſiſtu ſakamu wahrdū: trihs reiſes ſawu dſihwes weetu mainiht ir tiſpat, kā weenreis nodegt, un ſchinis ſakamā wahrdā ir gan pateeſibas graudinſch eekſchā. Taisniba, kā ſlikta weeta, kur wiſch newar pahrtiſt, tam waijaga melkelt labaku, bet es ſchē muhſu gabalā atkal ſhogad paſiſtu muſchās un nowadus, kur ar wahrdū ſakoht wiſi ir uſ ſazajuiſchi — daschās weetās wiſi, zitās no ſinta wiſmas 90. Tā dara A. nowadā, B. nowadā un Z. nowadā. Kas nu iſnahks? Par Turgeem uſ ſeſzela tā iſſkatahs kā tigus laikā. No A. nowada eet uſ B., no Z. nowada uſ A. u. t. j. pr. par tahdu pat lohni, tadehl pat weetā, zaur zaurim wiſeem, fungeem, faiſneekem, falpeem, gahjejeem tas ir par leelu ſkahu. Zeek mantas ne-aifeet po-hſta uſ zela, zeek lohpu nenonihlſt tadehl, ka nau eeraduſchi ſee jaunas weetas gauekleem!! Un kaſ wehl ſlikta, zaur tahdu ſtaigaleſchanu wiſas miheſtibas faites tohp pahrgreestas un

faraustitas. Neweens kungs wairs nepasihst fawu kalpu, kā winsch to waretu ihsti mihleht jeb winam nahkt palihgā. Ne weens kalps nemihlo fawu dñihwiti, nekohpj ar ruhpibū un mihlestibū to jemes gabalu, kō winsch apstrahda — tadeht augli tohp knapaki; winsch nemihlo fawu fungu, jo kās wi-nam par daku ar to, nahkamu gadu tatschu to atkal atstahs. Un nu tee behrni! Kā jau neweens skohls newar augt, kās ikgadu tohp pahrstahdihts, tāpat neweens zilweks tahdu ikgada pahrstahdischanu nepane! Neweens fawu dñimteni wairs nepasihst, wairs nemihlo, schogad schē eet skohla, zitu gad ir pawifam bes skohlas, — schogad mahzahs no Döbnera bibeles stahsteem, nahkofschu gadu no Stendera u. t. j. pr. Wai war brihnitees, kād tā zilts usaug, kās staiga apkahrt zaur mihiu Kursemi kā behguki un tekuti? Es wehl dauds zitas leetas waretu peesihmeht, kā tahdeem tekuteem gruhti ir. No prezeschanas laika lihds tam laikam, kur winu behrni tohp eeswehtiti, dasch labs warbuht desmits un wairak weetās ir bijis. Nu nahk grahmata no pagasta, kur nabags tekuls peerakstihst, lai usdohd wifus familijs lohzeiklus preeksch familijs rulkeem. Winsch eet, un kād nu to usdewis, tad pagasta waldischana pawehl, lai preeksch. wiseem behrneem apghada kruftamas grahmatas no mahzitaja. Warbuht winsch jau bij gahjis kahdas 30 werstes lihds peerakstichanas weetai — nu winam ir ja-eet pee tahdeem 5 waj 6 mahzitajeemi apkahrt, kā war salafih behrnu kruftamas grahmatas. Bet ak manu fuhrudeenu! wehl kahdas 20 werstes eet pee mahzitaja un raug, mahzitajs warbuht negadahs mahjās — un us nedekas gala tikai pahrabrauz! Tāpat eet, kād behrni tohp eeswehtiti, kād galwas nauda jamalka u. t. j. pr. Zeek deenas tahds nabaga kalps isschkehrde ar tahdu apkahrt staigaschanu. un kās isschkehrde fawu laiku, tas isschkehrde fawu naudu, jo „laiks ir nauda“ ta skan Englanedeschu fakams wahrds. Bet neween to laiku isschkehrde, pee tahdas staigaschanas tatschu ari waijaga kō patehreht. Tahda wihsē tekuls eemihlo frohgu un frohgu buhfschanu, kur weenumeht zitus draugus, zela beedrus atrohn, un ja nahk mahjās, galwa ir dulla no dserfchanas, darbs nepatihk, pehdigā galā nelas zits wairs nepatihk nekā wašatees apkahrt un zilweks ir tā famaitahs. — Tīzeet man, schihs bīdes nau wis fapnotas, bet deesgan skaidri redsetas.

Bet lai atkal runajam no skohlasm. Schē par prohwi ir weenā draudse trihs pagasti. Weenā vagasta dñimtskungs weens pats skohlmeisteram lohni dohd. Kās nu noteek? Par preeksch behrni nenahk skohla — jeb mas behrnu nahk. Laudihm skohlmeisteris nepatihk, lai gan ir Jirlawas seminaris isskohlohts un pahrbaudihts wihrs, winam tadeht usfaka. Skohlmeisteris teiz: draugi, kās man par daku ar juhsu usfachanu. Juhs jau man nemalfajeet un manim neko fliktu newareet peerahdiht, kās tā ne-eet. Skohlmeisteram ari ir rektēs tāpat pehz wezeem kā pehz jauneem likumeem. Ko nu lai dara? Sāk suhdseht, kā wairs negrib, kā dñimtskungs skohlmeisteram dohd lohni, paschi no pagasta waroh un griboht winam mafsaht. Bet kō dabuhn dsirdeht? Teesa faka: neweensam newar aiseegt mafsaht, bet skohlmeisteris pasiks tas pats. — Waj tahs nu ir jaukas pateizibas fihmes?

Oħtrā nowadā — kās peekriht pee tahs paſħas draudses, pawifam skohlmeistera nau, jau no feneem laikeem behrni us-aug bes skohlas. Kalab? Laudis teiz: meħs to ne-eespeh-jam, pagasts ir mas un meħs esam nabaga laudis. Taixniba, bagati tee laudis nau, lai gan no dserfchanas daschreis ari brihnumis kō war dsirdeht, lai gan fweħtdeenās stahes deesgan un par dauds war redseht. Un, kā jau augħsam peemineju, pahri gadus atpaka lus dweħfeli tatschu lihds 40 kap. no galwas naudas tapa atlaist; ja nu weżjós laikos pahrus simtus rublus galwas naudas wairak wareja mafsaht, kalab tad ta-gad ne-eespehj kahdus 50—75 r. f. doht preeksch skohlas, jo ar ħċo naudu waretu istikt, tadehk ka schis nowads ar tħesħo waretu eet kohpā. Un ari dñimtskungs foħla palihgā nahkt, bet pagasts negrib.

Tas tħejxais nowads tai paſħā draudse pats tura skohlmeisteri un dñimtskungs mafsa klaħtu. Behrni ari fliskti nahk skohla, bet to mehr war fazziet: paldees Deewam kād tā ir, jo tagad jau ruhmes nau. Skohlas istaba ir masa un sema, kahdu reiħi es tur eegahju, bet kād kahdu stundu tur biju eek-sħa, tad gandrihs paliku bes prahha un speċka, tahda fmaka tur bija, jo neween ta istaba ir preebahsta ar behrneem, kās tur gul un ehd, bet tur gul ari gar muhreem kahdi desmits maissi ar kartupeleem — kahdas desmits kastes ar fil-kemm u. t. j. pr. — Kad skohlmeisteri jautaju, kā winsch to war panej, tad nabaga wihrs atbildeja: kō lai daru, gan pehz kahdas stundas ikreis wifus behrinus raidu aħra, lai war atspırgees, bet gandrihs fawu galu tē dabuju. Un lai Deewa paſarga, kād kahda flimiba mums useet!

Mums nu ir jauni skohlas likumi, no muhsu wifuscheh-liga Nejara jau Mai meħnesi apstiprinati, bet kā es lafju eek-fch awisehm tai weżjā gadā wehl ta eeweschana ne-esfot bi-jusi isdarama. Nu lai ir, kā buhdams — es to gan ihsti ne-faproħtu, bet teem skohlas kungeem to waijaga finah. Es għibtu tikk luħġt, waj tad schoseem newaretum eefaqk pama-niħtim schohs likumus jau ewest? Bar proħwi, waj Kirċepħles skohlas u-raugi (Kirċepħles-schulkomission) jau schi seemu newaretu braukt apkahrt un apskatitees, kā stahw ar skohlas istabham? Kur waijadsetu jaunu — un schi us muhsu puji dauds weetās buhs waijadsgħi — waretu tad jau schogad likt peewest balkus un materiali preeksch buhveschanas. Kur skohlas pawifam nau, jau schoseem waretu pawehleht, kā nahkofschu seemu ar skohlu buhs buht. Ja tas nenoteekħa, tad meħs atkal weenu wifelu skohlas gadu paſveħletum un nahkofschu gadu atrastum tahs weetās kā, kā paſaules eefah-kumā bija — ne-istaħsas un tuksħas un tumfiha pahrt teem nowadeem.

Par zitahm leetahm nahkofschu reiħi rakstishu. — Nu es Jums, zeen redakteera kungs, dauds behdigas leetā stahstij, ja Juhs kahdu reiħi, kahdu labu leetu dabujat finah, tad luħdsu pastahstat man to par atmaksu.

Draweneeks. —